Godina I. U DUBROVNIKU, 15 Avgusta 1883. Broj 20.

GUŠTERICA

PUČKI LIST.

Izlazi prvog i petnaestog svakog mjeseca.
CIJENA JE LISTU:
U Dubrovniku na godinu 2. forinta.
Za našu Monarhiju, Bosnu i Ercegovinu 2. for. i 50. nov.
Za ostale Europejske države 3. forinta.

Za ostale strane svijeta 3. forinta i 50. nov.
Polječe i tromjesec razmjerno.
Pretplate prekogranične moraju biti u zlatu.
Pretplata, dopisi i oglasi šalju se Opravitelјstvu „*Gušterice*" u Dubrovniku.

Rukopisi se ne vraćaju.
Za oglase plaća se svaki redak u trećini lista po 8, u polovini po 12. a na cijeloj strani po 18. nov.
Poseban broj „*Gušterice*" zapada 10. nov., stariji broj 12. nov.

Poslovice i izreke glasovitijeh ljudi.

Radnjom postaje čovjek plemenit
a neradnjom nizak
Mas d'Az.

Budućnost radnika.

po J. S. Mill.

Sve to više opažamo da se radnici megju sobom združuju, te zajednice utemeljuju cijelju da sami po sebi rade, pod upravom ravnatelja, koje ih sami svojevoljno izabiru, i koje mogu slobodno svrći, te da na taj način potrebitu glavnicu pribave i svoj položaj poboljšaju.

Dok je ideja ove zajednice samo u teoriji postajala, moglo se je cijeniti da je nemoguće ostvariti je, osobito porad oskudice potrebite glavnice, ali ljudi posjeduju izvanrednu moć požrtvovanja i radnje, koja se samo pokaže kad joj se zgoda pruži, kad treba da je dokaže bilo za kakvu veliku ideju, bilo za kakav plemeniti osjećaj, kako što no se zbilo u francuskoj revoluciji god. 1848.

Obdareni i plemeniti duhovi megju radnicima oćutiše u to doba da su za prvi put dobili vladu, koja je iskreno žugjela slobodu i napredak radnika, i koja nije cijenila da je naravno opredijeljenje radnika služiti, kao orugje produkcije, koristi posjedujućeg staleža.

Nekoji radnici zaključiše da će sami za sebe ce raditi, a ne za poduzetnike, i da će se ujedno osloboditi, ma stajalo ih to mnogo truda i jada, teškog danka kog su morali plaćati za uporabu potrebitijeh glavnica.

Glavnica se ovijeh zajednica obično iz početka sastajala iz njihovijeh orugja i malijeh svota što no su bili prištedili, ili pozajmili u drugijeh radnika. U nekijem slučajevima vlada je zajimala novce, ali se pokazalo da baš one zajednice nijesu lijepo napredovale, koje su od vlade primile pripomoć.

Najbolje su uspjele one zajednice, koje su se potpuno i isključivo oslanjale na sopstvena slaba srestva, i na zajme drugova radnika. Mnogo puta ove zajednice nijesu imale ni novčića, niti su mogli plaćati nadniee, te su se članovi morali ustegnuti od svega, življeti sa samijem kruhom i vodom!

Na ovaj mučni način pogje za rukom ljudima, koji nikakve glavnice nijesu imali do svoje ozbiljne volje i radinosti, steći naručnika, dobar glas i napokon zajedničku glavnicu, te im je sada osjegurana sjajna budućnost.

Ovdje ćemo, primjera radi, navesti potanko povijest jedne takove zajednice.

Da se ustanovi tvornica glasovira potrebit je golem novac, te nekoji radnici, kojijem pade na um da to ostvare zaiskaše u vlade zajam od 300.000 franaka, tvrdeći da se sa manjom svotom ne može to postignuti.

Vlada odbije njihov prijedlog, te se 14 prostijeh radnika združiše da, usprkos vladinu odgovoru, to ostvare.

Sakupiše jedva 2.000 franaka vrijednosti u orugjima i 229 franaka u gotovu novcu!

Ova mala glavnica nije skoro dostatna za troškove, te danimice trebaju za radnju. Kroz cijela 2 mjeseca članovi zajednice nijesu ni novčića za nadnice dobili! A kako su oni kroz to vrijeme živjeli?— Kako što žive radnici bez radnje: dijele dobit svojih sudrugova te rade i zalagaju komad po komad svojeg malog imetka.

Napokon izvršiše neke narudžbine. Kad su prve novce primili oni zaključiše da će svetkovati taj dogagjaj kaonoti prvu pobjedu u njihovoj teškoj borbi.

Pošto su sve dugove isplatili razdijeliše megju sobom ono malo franaka, te im je preostajalo i proslaviše taj dan večerom, na kojoj su se mnogi od njih za prvi put, nakon dugog pačenja, dotakli vina i boljijeh jela.

I sada oni, te još žive, spominju veseljem taj dan i pripovijedaju o njemu takijem ganućem, da se mučno i strancu suze na očima ne zablistaju.

Malo po malo zajednica predobije sve poteškoće štono su joj na put stajale. Računi njezini najbolje dokazuju kako je lijepo napredovala jer nadnice što su primali sve su to veće postajale i ako se je dio dobiti zadržavao da se sakupi zajednička glavnica, koja, kroz malo godina dogje do svote od 32.000 franaka, te su se mogli natjecati i sa starijem, poznatijem tvornicama.

U onijem zajednicama obično svak pošteno i marljivo radi jer radi za sebe i jer je podvrgnut pravilima, koje su oni sami svojevoljno ugovorili. Radnici se vrlo poboljšavaju, mane, kojijem su obično podložni, nestaju, te se trudno, vrlo trudno zgodi, da je koji od ovijeh radnika pijanica. Jedan dio dobiti dijeli se kao nadnica članovima, drugi je opredijeljen za bolesnike i starce, a trećijem se povećava glavnica.

Možda će nam kogod reći čemu ovaj primjer, čemu sve ovo kad kod nas obrtnosti nijesu razvijene kad se kod nas ne radi na veliko. Ali smo mi ovo iznijeli, jer kad se dalo postignuti da se ustanovi tvornica glasovira od radnika bez skoro ikakve glavnice, moći će im toliko više to poći za rukom u radnjama gdje ne treba već mala glavnica. Suviše smo iznijeli ovaj primjer da osokoljmo radnike, da ih uvjerimo kako mogu poboljšati svoj položaj ako uzrade energično, ako se ne prestraše od svake poteškoće, i ako se izlože u prvom početku pačenju i oskudici. Svaki radnik, bio i najsiromašniji, potroši bez potrebe jedan dio svoje nadnice; nek to prišteđi, te će moći lako lijepu svoticu pribaviti, te sa drugijem drugovima svojijem raditi na svoj račun, te i cijelu dobit megju sobom dijeliti. Istina je da je mučno radniku prištediti, jer mu je i tako jadan život, ali treba ustrajnosti u početku, prve su borbe teške, dočim kad je samo za malo vremena sam sebe pridobio kad uvidi da mu prištegjeni novac raste, pobjeda je stalna, jer zadovoljstvo u njemu se povećava, osjećaj ga neodvisnosti sokoli, ne boji se iznenadne nesreće, te blagosiva čas u kome je začeo tu lijepu misao.

Kada bi se ostvarilo dosta ovijeh zajednica, radnik bi se preporodio, jer sada dio njegove dobiti drugome spada, koga on pogrešno smatra za svojeg neprijatelja za onog koji mu dio dobiti nepravedno uzimlje, dočim bi onda on radio za sama sebe, te sve što bi bolje i više izradio sve bi to veća i njegova korist bila. Mi preporučamo dakle radnicima da pokušaju povesti se za ovijem primjerom, te ako bude ustrajnosti za cijelo će postignuti dobar uspjeh i mnogo poboljšati svoj položaj.

BIBLIOTEKA MATICE CRNOGORSKE

Opet o zapljeni.

Doživjeli smo do sada 3 zapljene, dijelom nadahnute od c. k. Kotarske Oblasti, a dijelom od c. k. Državnog Odvjetništva. To nas ne straši; za načelo koje smo odlučni na visoko uzdržati naumismo i poginuti. Neima tog §. 300 u kaznenom zakoniku koji će nas moći prepasti, jer takove krivice takog prekršaja nijesmo nikad ni počinili; svegj smo se držali istine, bili smo svegj umjereni, te ako smo svegj šta nepovoljna i na svijetlost iznijeli to nije naša krivina. Skrivili smo pred c. k. kotarskim poglavarstvom i c. k. Državnim Odvjetništvom ali pred licem istine, pred pukom, nijesmo nipošto.

ZAPLIJENJENO

Evo ćemo našijem čitateljima donijeti ovdje nekoliko telegrama koje je c. k. Telegrafička Postaja u Dubrovniku povratila prigodom kad su nekolicina Dubrovčana htjeli poslati u Karlovce za svečanost prijenosa kosti Branka Radičevića. Evo ih:

K vrlijem djelima potiče srca plemenita prah plemenitijeh«.

Slava onijem te srpskoj domovini prah nam Branka povratiše

priv.

Omladina Dubrovačka zahvaljujući odborima bečkome i karlovačkome na patrijotičnom djelu. koji se danas obavlja kliče:

Vječnaja pamjat omladinskome ocu-pjesniku Branku Radičeviću.

Omladina Dubrovačka.

D.r Tomanoviću Lazaru.

Molimo da nas zastupate pri Brankovoj svečanosti.

Omladina Dubrovačka.

Slava Omladini te izvrši Brankovu želju Slava Branku neumrlom pjesniku, uzor-srbinu.

Uredništvo »Gušterice«.

U odavanju pošte svojim velikanima, ističe se veličanstvo naroda. Živjela srpska svijest.

priv.

Združujuči se općoj radosti kličemo s velikim pjesnikom:

Blago onom koji dovijek živi
Imao se rašta i roditi.

priv.

itd. itd.

Ovi su telegrami bili dakle povraćeni onijem koji su ih poslali na temelju § 7 pogodbe Petrogracke. Ta pogodba osim što nema šta činit sa sadržajem i cijeli telegrama ne može se nikako upotrebit na konkretni slučaj.

ZAPLIJENJENO

Svršićemo pitanjem: Zašto nije bio zaplijenjen telegram »Sloge«, koji je u suštini jednak gorespomenutim i ovako glasi:

»Danas kad cio srpski narod odužujući se želji svog besmrtnog slavulja na grančici u zelenom lugu, koga se pjesma razliježe širom, brijegom, dolom, kroz sve srpske krajeve, veseleći se žalosno uzdižući porinuto, ujedinjujuć razdvojeno, potpaljujuć mlagjane duhove na rad koristan rodu, i Srpsko Dubrovačko pjevačko društvo »Sloga« besmrtnom svom pjesniku zadušnice činećі iz čistih srpskih grudi kliče: Slava besmrtnom srpskom pjesniku Branku«.

Ne ćemo da se gubimo u velike i duboke komente; neka svijesni i nepristrani naši čitatelji prosude ko ma pravo u ovom poslu: da li c. k. Oblasti

ZAPLIJENJENO

ili mi koji se uzaludno tužimo.

NAŠI DOPISI.

Lopud na Gospu.

Nakon mnogo kiše i grada evo nam se razvedri napokon i na Lopudu. Iz početka stvar je sasvim ozbiljnim putem išla i vješto nekako našarana da tim bolje uspije, ali na svrhu pade na sramotu istijem opadačima.

Nije bilo sugjeno da te prije očito primam; i tako čitajuć te da mi vrijeme progje a ujedno i da što po tebi doznam dokle nas nijesi u živo srce upekla,

Istina, zabraniše te u početku da ovamo dolaziš, gdje te je Pracat, prvom ugledao i po tebi sreću stekao; a zašto? Jer si počela neke tajne iznašati na vidjelo, koje su premda istinite ipak za nekoga ijetke; i jer kao što ti je po prirodi odregjeno da muhe i pauke vrebaš, koje su i Bogu i svijetu dodijali te pecaju na sve strane, da bi raj duši dobio, ko bi ih iskorijenio.

Sve ti je bilo dopušteno da rastresaš i otkrivaš ali netom si naumila da prežiš eda kako uloviš pauka koji je cio Lopud prepleo svojom mrežom, da ne možeš ni najmanju pa ni najtajniju stvarcu opraviti ako ne upadeš u njegove čapke, i tako te lijepo oplete, uplete i zaplete, da si i navještiji, ipak će te svesti na svoj mlin i red te presti kako on plete. Netom si nešto donjušila odmah ti skočiše na vrat da te udave, te da ti ne priskoćiše u pomoć neki Pracatovi prijatelji bilo bi te Vijeće jednoglasno o murvu objesilo. A zašto? Jer istinu govoriš i kukolj iz pšenice trijebiš.

Na čudo mi je kako neki, koji nemaju baš potrebe da ih sopstvena korist privlači, i koji se drže kao odvažni i razboriti ljudi u selu i koji se ne puštaju začarat medenom riječi, da ih je strah i od malog pauka, te nemaju srca da mu mrežu razderu i njegovu golotinju otkriju a sebe oslobode od ruga pred narodom. Nebojte se, zuba nema ugristi vas neće. Ili pako na žalost treba da pripoznam, nijesu još dozreli da dopru njegovoj lukavštini i njegovoj cijelji, što će vrijeme razjasniti, kad im nije dalo od prirode da sami doznadu, i tad bi se moglo nekako ne zamjeriti ali nikako pustiti jer ih na oprez poziv lje dužnost svoga zvanja. U pamet, otvorite oči dok je još vrijeme a u toliko, do vigjenja.

Pišu nam iz grada:

U ovome našemu listu čitao sam dosada dva članka u pohvalu odbora koji upravlja novom prodajom mesa. I ja se združam sveopćemu mnjenju, i ja sam uvjeren da su gg. odbornici zbilja hvale vrijedni, ali će mi dopustiti da im nešto i opazim.

U skupštini koja se držala kad se imala nova komarda ustanoviti, svi prisutni, držim jednoglasno, izjavili su da bi zgodno bilo kad bi se Slavnu Općinu zamolilo da se postara kod Ministarstva nek joj dozvoli podati pojedinijem isključivo pravo prodaje mesa uz opredijeljenu cijenu. Ko je imao izvršiti ovu želju skupštine? Općina za cijelo nije to imala uzeti sama po sebi u obzir, niti je mogla, već je trebalo da joj ko na znanje donese, i mi držimo da je to bila dužnost odborova, kaonoti onega koji ima gledati u ovome poslu da se radi što je moguće bolje na korist pučanstva.

Što nije ovo već dosada učinio nećemo mu za cijelo upisati u grijeh, ali mu napominjemo eda bi tome što prije doskočio.

Mnogi će držati da ovo ne treba tražiti, da je ovo posve suvišno obzirom da se već mnogo postiglo, i mnogo poboljšalo otkada se ustanovila nova komarda. Ali je mudro biti oprezni, jer kad bi sutra, što ufamo da se neće dogoditi, nova komarda prestala raditi, lijepo je biti pripravni i ne izložiti se pogibelji da se sve vrati opet na staro, ako ne na još grgje.

Ufamo da odbor, koji se svojski zauzeo za ovaj posao, neće ni ovaj način zanemariti da doprinese koristi pučanstva.

Cavtat na 8 Augusta

Mila Gušterice!

Čekah odavna zgodu da se latim pera te da ti sa ovijeh strana što priopćim, odakle bih ti mogao mnogo koješta nanizati, udarivši baš po glavi te redom sve do najprostijeg sluge otkrivši im obrazinu, koja im zastire dvoličnu lice puno himbe i prijevare. Ali razmišljajuči često o veljavim promjenama njihovih djela, o njihovu nepostojantvu i raznolikom nepravilnom tečaju stvari, došao sam do uvjerenja da pametan čovjek ne treba da se s njima zabavlja, nego da se od njih uklanja i netom se pruži prilika da im za vrat nogom stane, a to sve na svoje vrijeme, jer *zakleta se zemlja raju da se svake tajne znaju.*

No pregjimo na samu stvar što sam ti namjerio da ti ovijem crtama priopćim, a to je svetkovina Gospe od Snijega, te nemoj mi zamjeriti ako što mimogredno i o čemu drugome natuknem, ali bježi mi sa pera te ne mogu da primnćim.

Svetkovina Gospe, premda nije naša

pokroviteljica, ipak smo joj pobožni te svi kao jedan učestvujemo da što sjajnija i ljepša ispane. Iz jutra poče kiša ali se u brzo razvedri i sunce zasja po kućama uresenim svakovrsnim zastavama, a na licu svakoga mogla si opaziti neko unutrašnje veselo ushićenje, koje nas je sve redom zauzelo i vrvljeli u crkvu gdje se služba Božija obavi u potpunom redu uz pucnjavu iz topova i uz zvonjenje zvona. Pogjoh i ja do crkve te bacih oko u vîs i ugledah gdje se vije neka zastava sa slikom Eskulapija. Rekoše mi da je općinska, te opazih da na njoj bolje priliči slika Mrkura, dokle je ovo Opraviteljstvo, jer neodgovara svojoj cijelji, zbog toga što nješte da se vidaju rane svojih općinara, a to ono sa svojim dosadašnjim postupanjem sve ih više truje i razgrizuje.

Naš sad siromašni ali mili Cavtat, a nekad glasoviti Epidaur, zna i zauzimlje se svakom prigodom da se ponosom dići i uzdrži svoje običaje i časno srpsko ime, što mu stari na amanet ostaviše. Ne traži kojekakovih zabava i ne uvagja kojekakovih promjena u svojem stanju, nego mu je samo jedina utjeha, da prijatelja i gosta, komudrago on bio, bracki i srdačno dočeka, te tako da u njihovom društvu provede ovaj dan u veselju i ljubavi.

Šlo pako i ove godine dočeka, jer u dva put poveze parobrodić iz Dubrovnika i Gruža kitu izabranog naroda, koja poda neko osobito oduševljenje svojim pjevanjem i veselim postupanjem, da kolikim se zadovoljstvom sastasmo tolikom se žalošću opet rastavismo, te dok se god mogasmo vidjeti pratismo se neprestanim *žirjeli* i mahanjem ubručića. Ovijem se smrkne, prošetasmo se po obali te svaki svojoj kući miran i zadovoljan da je i ove godine dočekao u zdravlju i veselju sprovesti ovaj dan, a u ljubavi se sastao i rastao sa svojim prijateljima i gostima.

Šetajuć se po obali onako mimogredno dočuh kako neki ter neki trguju sa novcima što ih općinari velikim trudom i požrtvovanjem ulagaju; i kako sa raznolikim vesacijama udaraju na narod da namire što u trgovini izgube. i drugo što sam već ušao u trag, samo neka se još bolje obavjestim pak ću bit s tobom da mi objelodaniš.

Zamjerih i satnik na Crkvi Sv. Nikole na kojemu su još kazala i vrijeme je tačno ali nema brojeva, te mišljah da je koja vrst satnika do sad nevigjena i nečuvena dok me uglaviše da je općinska pjeneznica siromašna i nema čim da plati ko nacrta i omasti brojeve. A gdje su novci? Bilo bi sasvim dugo stoga do vigjenja.

Tvoj
Vukota.

Pišu nam iz grada:

Ima naše čeljadi što napadaju na naše stare komardare Brgaćane. ja mislim da to nije pravo. Lani je ovoga mjeseca cijena mesa bila 54 solda po kilu, za svakoga isto; a ovoga puta kad su volovi kako se čuje 20% skuplji nego lani, obaznali smo da su naši Brgaćani hoćeli prvi snižiti cijenu na 52 solda za puk i na 48 za vojnike. Evala im sokolovima! Svijetla im ćorda ko u miša rep! Kogod veli da oni, poniživanjem cijene ištu naćerat puk da izgubi glavnicu što je povjerio nekim osobama za to da se svlada davno monopolije, ali mi držimo da je to puka lažj; i da oni ne snižuju cijenu nego samo zbog svoga dobroga srca, da je jadnomu puku lašnje. Oni su dosta dobili u prošasta godišta, pa sad kad su postali tvrde kesedžije, ne mare ni izgubit koji talijer po volu samo da je svijet zadovoljan, ali ostavimo lakardije recimo, što smo imali rijet.

U starijem komardama slijedi se prodaviti govedina 4 solda po kilu cjenje vojnicima nego ostalomu puku; čim u novoj komardi, pleća, grudi i rebra, dokle teče komad, prodavaju se svakomu isto po 48 solada. Zašto siromah kad mutrebuje čaša juhe nema imati cjenje komad mesa? Zašto ko ima para nema platiti kopsu i pataškinu skuplje? čini nam se da je to razložito i posve pravedno. U starijem komardama, kopse i pataškine idu po brcima, a ima još čoravog svijeta koji ondje još kupuje po 52 solda onu istu vrstu mesa što u novoj komardi može imati po 48. Preporučujemo dakle našim Brgaćanima da stave i oni dvije cijene pak ćemo i mi prvi doći gdjegod kupit u njih mesa.

Dubrovačke vijesti.

(*Zadnja zaplijena.*) U našem zadnjem broju zaplijenjen je članak »Opet o zaplijeni«. Zaplijena je potvrgjena djelomice od C. K. Suda prve molbe. Nećemo ovog puta ništa o zaplijeni govoriti jer bi po svoj prilici opet jadna »Gušterica« izašla osakaćena. Samo ćemo, ako se može, zapitati C. K. Političku Vlast i Državno Odvjetništvo, imadu li pravo, i po § §. kojega zakona, žandari grabiti iz ruka čitateljima po ulicama grackijem listove u kojima se nalaze članci za koje je tek predložena zaplijena.

(*Diligjenca*) vraćajući se na 6. tek. iz Novoga strovali se negdje u Župi pod put. Nesreća se nikakva nije dogodila samo što su morali putnici doći pješice u grad.

(*Izlet na Cavtat*) parobrodićem »Melanira« slijedio je na 5. tek; Učešće je bilo mnogobrojno nadasve popodne. Grehota samo što gracka muzika nije mogla sudjelovati kao prošlijeh godina jer je svečanost padala u nedjelju a toga je dana imala udarati kao obično na Brsaljama.

(*Cijena mesa.*) I u novoj mesarnici i u starijeh komardara pala je cijena mesu od 60. i 52. nov. na 56 i 48 nov. Želimo da i u naprijed bude meso sve cjenje jer će tako i siromah moći pokrijepiti se juhom.

(*Dvije riječi C. K. Upraviteljstvu pošta.*) U Dubrovniku se razdijeli pošta tek dvije ure iza kako u grad dogje to drugovdje ne bi trpjeli, ali Dubrovčani su u tomu kako i u svemu apatični. Tomu nijesu krivi poštarski činovnici, jer su doduše oni vrijedni kao pčele, nego Viša Vlast koja bi htjela da desetak činovnika opreme posao za koji bi se htjelo petnaest njih. Mislimo da bi i Trgovačka komora, ako nije sasvijem oglušila, imala čuti tužbe gragjana te obratiti se za ovaj posao Upraviteljstvu pošta dalmatinskijeh.

(*Bark talijanski »Due Virginie«*), koji je išao krcat sumpora iz Katanije za Trst, svrnuo se na 10. tek. pod Lokrum, jer je *škota* ošinula tako kapetana po legjima, da mu je trebalo svakako liječnikove pomoći.

(*Nesreće.*) Zanatlija J. koji se bavi pletenjem stočića nekako po vragu ranj se u oko te mu je iskipjelo i tako ostade ćorav?

Dva manjka papučara poriječiše se; te se potukoše i jednomu bi biškijom posječena arterija.

Odnesoše ga u bonicu i po svoj prilici izgubiće ruku.

(*Kotarski Zdravstveni Odbor.*) bi imenovan ovijeh dana i sastoji se iz slijedećijeh lica: kao presjednik gosp. N. vitez Rendić, kao članovi gosp. D.r Baumgartner, R. Drobac, E. D.r Luksardo, J. D.r Malvić, P. D.r Nikolorić, R. grof Pozza vitez Schonboch ženijski Rap.

(*Groznica*) se pojavila ovijeh dana na otoku Mljetu i već je oboljelo oko 70 osoba. Netom stigne glas o tomu s Mljeta bi opremljen gosp. D.r Malvić kot. liječnik.

(*Gracka Muzika*) nalazi se od nekoliko dana u svagji sa svojim ravnateljstvo i vragovi sami znadu s česa. Mi bi samo željeli da se te komedije više ne ponavljaju ovako često, te da se isključe iz glazbe one dvije tri osobe koje uvijek bune ostale, i tako bi se može bit mogao spostaviti jednom za svegj. žugjeni red i mir.

(*Odbor za Gundulićev spomenik*) počeo se baš svojski zauzimati da se što prije sakupi novac za podignuće spomenika našem neumrlom pjesniku. Mi se radujemo tom izvanrednom zauzeću sa strane odbora.

(*Visoki Gosti.*) Zadnjijeh dana imali smo u gradu gospod: Grabowsky profesora sveučilišta u Zagrebu, koji nakon kratkog boravljenja vrati se opet na svoje mjesto.

Na 14 tek. stigao je iz Trebinja sa svojom pratnjom, gosp. Nikolić *civilni guverner Bosne i Hrcegovine.*

(*Općinsko Vijeće* će se sakupiti na 17 tek. u 5 sati po padne, da raspravlja o raznim pitanjima.

(*Smrt.*) Neki Krile s Orašca hodeći kući umrije od kapi pod Botom u Gružu.

(*Izlet u Slano.*) Danas ide parabrodić »Melanira« u jutro iz Gruža na 7 pr. p. a poslije podne na 2 iz gracke luke put Slanoga.

(*Umrli.*) Na 2 tek. Jele Dender od 26 d. kat. - Na 2 Mare Matijašević od 27 d. kat. - Na 10 tek. Pero Vlašić od 21 god. kat.

U grackoj bonici.

Na 31 Julija Maria Mage god. 55. kat. - Na 4 tek. Lujo Sanson 42 god. kat. - Na 4 tek. Ane Balarin 64 god. kat. - suviše dvoje djece od malo dana.

Bijes kučaka.

Gosp. Bert pokušao je proučiti uzroke i razvijanje bijesa kučaka, te je izdao svoje mnjenje o tome i uspjeh koga je postigao.

On je prinio krvi sa nemoćnog kučka na zdravog, i ovaj se nije razbolio. —

Daljijem istraživanjem on se je uvjerio da otrov, koja se pronalazi u slini, dolazi iz organa disanja, a ne, kako mnogi pogrešno cijene, iz žljezda sline. — On je takogjer dokazao da se slinom jednog bijesnog kučka može zadati teškijeh rana. —

Suviše on je sakupio slijedeće statistične podatke bijesa kučaka u Bordeaux:

Kad je bilo propisato da svaki kučak ima imati turinjača zabijesnilo ih je 5 u tri godine a nijesu nikoga ujeli, dočim kad su ukinuli taj zakon zabijesnilo ih je 32 i ujeli su 11 ljudi, od kojijeh su 2 umrli.

Ovo smo iznijeli na javnost da se svak uvjeri koliko se treba čuvati od kučaka, te da i savjesno vrši dotične naredbe općinskog opraviteljstva.

Otrovanje ribom.

U S. Francisco razboli se iznenadno skoro cijela obitelj jednog radnika, i dvoje nejako djece na kratko umriješe.

Okolnosti, pod kojijem su umrli, takove su da se drži za cijelo da su se otrovali jednom ribom, te su je bili pojeli, i koja je bila malo smrdeća. —

Otrov koji se razvije u ribi ištom počne malo smrdjeti vrlo je pogibeljan i mnogo sličan onome nazvatome »Aqua Tofana«, dobro poznatome u povijesti zbog mnogo zločina počinjenijeh njim u srednjemu vijeku megju obiteljima visokog društvenog staleža. —

Smrt je posve jednaka: izumiru malo po malo organi probavljenja, te dosljedno i oslabi tijelo pri potpunoj svijesti. —

Nemoć se polagano razvije i svrši vrlo blagom smrti.

Morala je ovoga da treba mnogo biti oprezan pri izabiranju hrane i paziti da bude zdrava i dobro kuhana ili ispečena.

Svega po malo.

Kako spasit jednoga koji se topi,

Može biti da svak nezna, da kad se jedno čeljade topi, ako ga kogod uhiti sa traga za mišicu, ono nemože nikako uhititi se rukama onoga koji ga tako drži; dali se čini sve što se više muči da ga se uhiti ne čini drugo nego se meće rukama i pljuska njima po vodi, i tijem pomaga držati glavu izvan vode. Jedan dobar plivač može tako za dosta vremena uzdržati i vući jednoga utopljenjaka.

Baš sada u ova vrijeme kupanja, može lako naša mladost kušat i uvjeriti se koliko je važna ovu priporuka.

☞ **Obzirom da će na skoro svršiti prva godina našeg lista, umoljavamo gg. predbrojnike, te nam predbrojbu duguju, da bi namirili svoj dug.**

NA ROKOVE

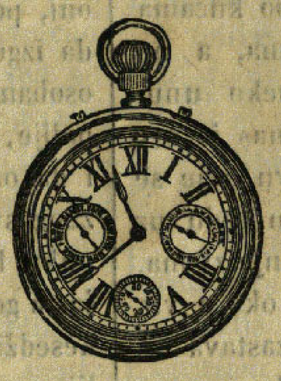

prodavamo i to u dvanaest mjesečnih rokova, satove *remontoir*, s *pendulom*, za *salone* i *sobe*, nadalje francuske i amerikanske satove ustrojem za udaranje i bez toga, pak prstene s *brilantima* i od zlata, *lance medaljone*, *križiće* i *garniture*. — Ištom se isplati prvi rok šalje se svakome stvar koju je naredio.

Cjenici se s 250 primjeraka, što služi za izbor i što sadržava uvjete plaćanja, *šalju odmah*; *samo valja prije poslati* 20 *novč. u biljegovinama postarskijem (zatvorenim u pismu) za frankaturu.* Pitanja se ili dopisnice *ne* uzimlju u obzir.

ADRESA:

UHREN- UND GOLDWAAREN-ALLIANZ

-6 Wien, I., Hafnersteig 3.

DON MIHO NA BRANIKU

(Odgovor na članke Mihovila Pavlinovića: »Misao hrvatska i misao srpska u Dalmaciji od godine 1848 do godine 1882«.)

Napisao

Sava Bjelanović

urednik »Srpskog Lista«.

Knjižica je preštampana iz »Srpskog Lista« i prodaje se:

U ZADRU: u knjižari Ivana Woditzke.

U SPLJETU: kod Jove Metličića agenta »Srpskog Lista«.

U KOTORU: u knjižari Špire Petrovića.

-6 Cijena 35 novčića.

Daje se u najam kuća nova u Gružu uz c. k. Poštarski Ured. Ko bi je htio uzet, nek se obrati Stjepanu Radeljeviću u Dubrovniku. -3

Pain expeller

sa Sidrom.

Vrlo dobar domaći lijek

ko je ovaj odlični lijek, ako će i jedan put na primjer protiv *uloga, reomatizma, cjevotina, revmatične zubobolje*, i. t. d. uzimao, rado ga i dalje preporučuje. Vidi knjižicu koja se prima besplatno kod skladitelja.

Ercegnovi. *Nik:* Bar: *Gjonović.* Castelnuovo Ljekara.

Kod istoga dobivajuse - *Poppova sredstva za zube, Mollov Seidlički Prašak, Dr. Samohoda Prašak protiv uzme u kostima* **Antirakitik** i druge ljekarije kò na pr: Probavilni Prašak i. t. d. -3

OGLAS.

Daje se u najam gornji pod kuće Rešetareve kod Sv. Nikole.

Potanje kod Vl. Matijevića.

MŠKIJEH KOŠULJA

VELIKI IZBOR

GOTOVIJEH MUŠKIJEH HALJINA

iz prve C. K. povlastite fabrike

„M. J. MANDL“

BEČ — PROSSNITZ

Nahodi se kod

NIKOLE BABIĆA

-1

OBUĆA SVAKOVRSNIJEH

Štamparija JOZA FLORI u Dubrovniku. Izdavalac i odgovorni urednik JOZO FLORI.